

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Јелена Коштица
Горан Ратковић

2

за други разред основне школе

УЏБЕНИК

eduka

Јелена Коштица
Горан Ратковић

Ликовна култура

2

Уџбеник за други разред
основне школе

eduka

Јелена Коштица
Горан Ратковић

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Уџбеник за други разред основне школе

ГЛАВНИ УРЕДНИК
Проф. др Бошко Влаховић

ОДГОВОРНА УРЕДНИЦА
Доц. др Наташа Филиповић

РЕЦЕНЗЕНТИ
Небојша Влаховић, професор разредне наставе,
ОШ *Мирослав Антић*, Београд
Мр Симонида Радоњић, наставник ликовне културе,
ОШ *Станко Марић*, Угриновци
Др Јелена Журић

ДИЗАЈН И ПРЕЛОМ
Јелена Коштица
Горан Ратковић

ЛЕКТУРА И КОРЕКТУРА
Биљана Никић

ИЗДАВАЧ
ЕДУКА д.о.о., Београд
Ул. Змаја од Ноћаја бр. 10/1
Тел./факс: 011 3287 277, 3286 443, 2629 903
Сајт: www.eduka.rs; имејл: eduka@eduka.rs

ЗА ИЗДАВАЧА
Проф. др Бошко Влаховић, директор

ШТАМПА

ИЗДАЊЕ

ТИРАЖ

САДРЖАЈ

ВОДИЧ КРОЗ УЏБЕНИК • 4

ОБЛИЦИ

- ОБЛИЦИ ОКО НАС • 6
 - ПРИРОДНИ И ВЕШТАЧКИ ОБЛИЦИ • 7
 - КАКО ВИДИМО ОБЛИКЕ ОКО СЕБЕ • 8
 - СВЕТЛОСТ И СЕНКА • 9
 - ИСТРАЖУЈЕМО ОБЛИКЕ • 11
 - ПОДСЕЋА МЕ НА... • 13
 - НЕОБИЧНИ ПРЕДМЕТИ • 15
- СУПРОТНОСТИ • 19
 - ОБОЈЕНО И БЕЗБОЈНО • 22
 - ЈЕДНОСТАВНО И СЛОЖЕНО • 23
 - ИСПУПЧЕНО И УДУБЉЕНО • 25
 - БЛИЖЕ И ДАЉЕ • 26
- ОБЛИК И ЦЕЛИНА • 28
 - ИСТАКНУТИ ДЕО ЦЕЛИНЕ • 29
 - ВЕЗИВАЊЕ И СПАЈАЊЕ ОБЛИКА • 29

СПОРАЗУМЕВАЊЕ

- КАКО РАЗУМЕМО УМЕТНОСТ • 34
 - ПРИЧА БЕЗ РЕЧИ • 35
 - СТРИП • 37
 - ЗНАК • 39
- СЛИКА И РЕЧ • 42
 - ЛЕПО ПИСАЊЕ И ИЗРАЖАВАЊЕ • 43
 - ЧЕСТИТКЕ • 48

ЛИКОВНЕ ИГРЕ

- БОЈА • 52
 - СВЕТЛЕ И ТАМНЕ БОЈЕ • 53
 - БОЈА И ОБЛИК • 56
 - БОЈА И ЗВУК • 57
- ЗАМИШЉАЊА • 58

ПРОСТОР

- ПРОСТОР • 62
- КРЕТАЊЕ • 66
- СЦЕНА • 69

УВОДНА РЕЧ

Најдражи наши ђаци,

Добро дошли у раскошни свет облика и боја!

Мало кроз учење, а много више кроз игру, посматраћете ствари и појаве око себе на нов и занимљив начин.

Упознаћете дела неких уметника и сазнати како су они доживљавали свет око себе, како су га у својим делима доживљавали и чинили лепшим. То ћете чинити забављајући се уз занимљиве вежбе и задатке у овом уџбенику.

За решавање појединих задатака користите прилоге уз уџбеник.

ВОДИЧ КРОЗ УЏБЕНИК

РАЗГОВАРАМО

ПИТАЊА И ЗАДАЦИ

РАД У ПАРУ/ГРУПИ

ЗАНИМЉИВОСТ

У занимљивостима се налазе кодови за скенирање паметним телефоном. Уколико си у могућности, можеш уз помоћ одрасле особе да скенираш ове кодове и сазнаш нешто више о теми о којој се говори.

1

ОБЛИЦИ

САЗНАЈ:

- шта је облик,
- које су особине облика,
- шта чини целину.

КЉУЧНЕ РЕЧИ*:

светлост, сенка, природни облик, вештачки облик, супротности, целина

* кључне речи – важне речи

Пит Мондријан,
Композиција плаво, жуто и црвено

ОБЛИК И ЦЕЛИНА

Целина се састоји из делова.

Речи су део целине која се зове реченица.

нову

оловку

дрвену

Имам

Имам **нову** дрвену **оловку**.

Од задатих делова састави целину.

ноћи

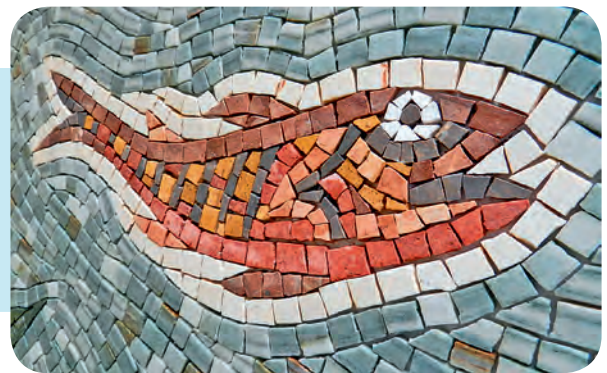
Сова

будна

сваке

је

Мозаик је целина сачињена од каменчића или комадића стакла. Слагањем више делова добија се целина, коју зовемо **композиција**.

Из приче једне уметнице сазнај како настаје мозаик.

Уколико си у могућности, можеш уз помоћ одрасле особе да скенираш овај код и упознаш уметницу и њено дело.

ПРЕПОЗНАЈ ЦЕЛИНУ

За решавање овог задатка користи Прилог 5 уз овај уџбеник.

Учитељ/Учитељица показаће ти накратко репродукцију једног уметничког дела. Твој задатак је да запамтиш што више детаља и утврдиш шта је најважније на слици.

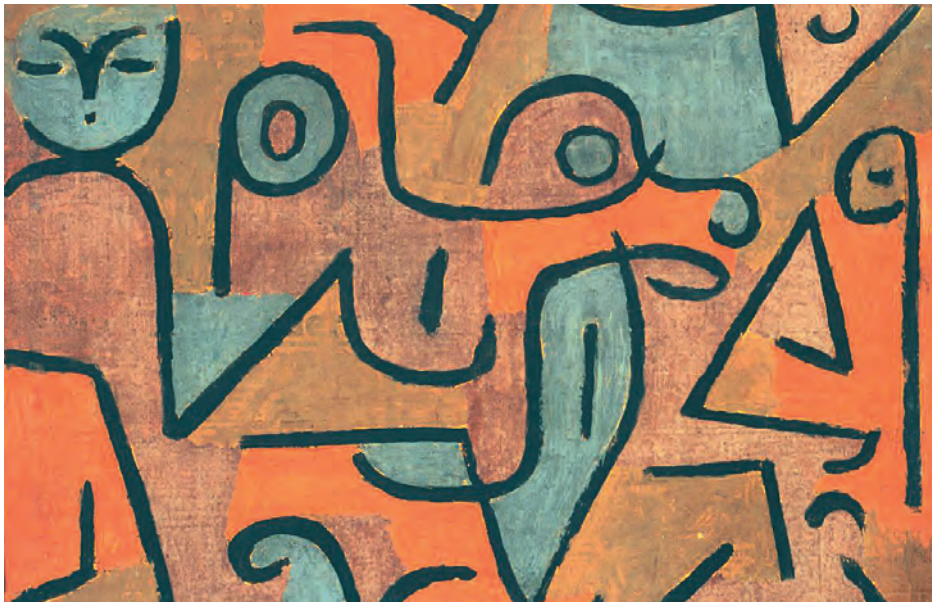
**ИСТАКНУТИ
ДЕО ЦЕЛИНЕ**
•
**ВЕЗИВАЊЕ
И СПАЈАЊЕ
ОБЛИКА**

Познати сликар Пол Кле је рекао:

**„Линија је тачка
која је пошла
у шетњу.“**

Део целине у ликовној уметности представља и линија.
Комбиновањем линија, облика, боја и материјала
добијамо ликовну композицију.

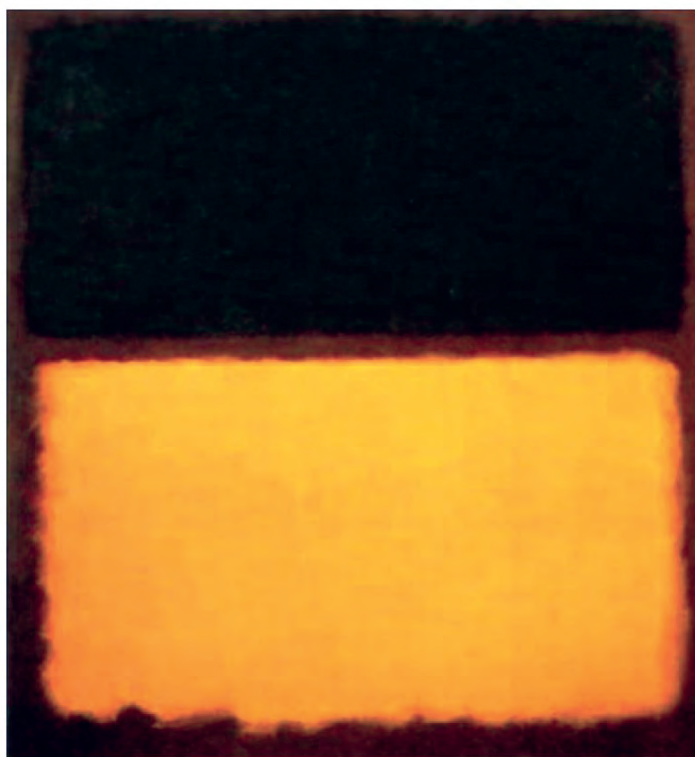
↑
Пол Кле, *Млади Мо*

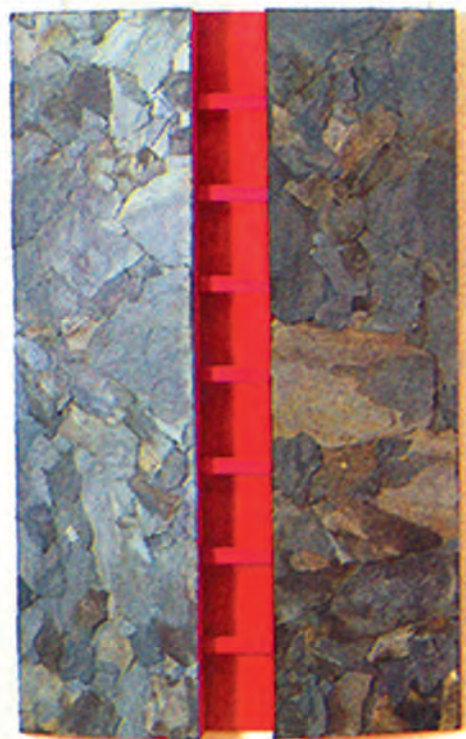
Оловком и дрвеним бојама у блоку направи ликовну композицију сачињену само од линија.

Погледај слике уметника.
Шта мислиш, које делове ових целина је уметник хтео да истакне
и на који начин је то постигао?

↑
Марк Ротко, *Без назива*

↑
Милета Продановић,
Поља марта, поља Марса

У блоку направи композицију повезивањем
геометријских облика. Бојом покушај да истакнеш
поједине делове композиције.

ПОВЕЖИ ОБЛИКЕ У ЦЕЛИНУ

За решавање овог задатка користи
Прилог 6 уз овај уџбеник.

Исеци делове познате слике
Пола Сезана *Мртва природа са шећером*
и покушај да сам/сама повежеш
облике у нову целину. Исечене делове
залепи на лист из блока за цртање.

Хенри Мур, *Поцепана наслоњена жена*

Скулптуре на Ускршњем острву

Покушај од глине да направиш неки предмет или фигуру и да истакнеш један њен део.

Моаи су камене скулптуре људских фигура на Ускршњем острву.

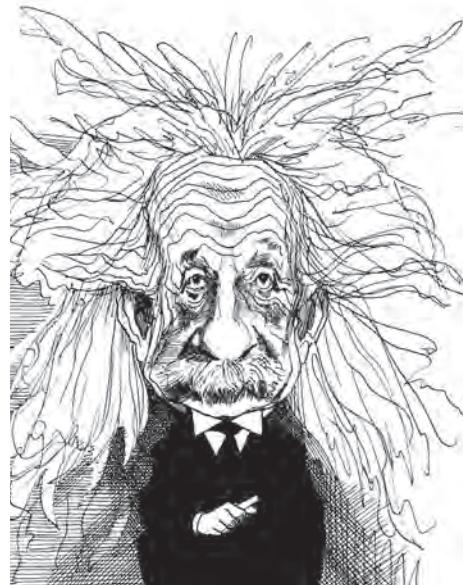
Уколико си у могућности, можеш уз помоћ одрасле особе да скенираш овај код и сазнаш нешто више о томе.

Карикатура је врста цртежа у којем су одређени делови претерано истакнути како би се изазвао утисак смешног.

Пјер Крижанић, карикатура Бранислава Нушића

Дејвид Левин, карикатура Алберта Ајнштајна

Можемо комбиновати различите материјале и предмете и спајати их у једну целину. Тако добијамо нове композиције.

Погледајте како је то урадио наш вајар Мрђан Бајић.

↑
Мрђан Бајић, скулптура

РЕЦИКЛИРАМО И ПРАВИМО СКУЛПТУРУ

Потребан материјал: лепак, канап, маказе, старе играчке, кутије, пластичне флаше, тетрапак амбалажа, украсне траке, алуминијумска фолија, темпере и слично.

КОРАЦИ У РАДУ:

1. Поставите сав прикупљени материјал и замислите какву бисте композицију могли да направите од постојећег материјала.
2. За своје уметничко дело направите скицу на листу из блока.
3. Почните да правите скулптуру комбинацијом предмета и њиховим повезивањем. При изради скулптуре користите се скицом коју сте направили.

2

СПОРАЗУМЕВАЊЕ

САЗНАЈ:

- шта нам говоре знакови,
- како изгледа стрип,
- шта је лепо писање,
- чему служе честитке.

КЉУЧНЕ РЕЧИ:

слика, реч, стрип, знак,
лепо писање, честитка

↑
Гарфилд, јунак популарног стрипа

© Paws. Коришћено уз сагласност.

ПРИЧА БЕЗ РЕЧИ

Испричај шта видиш на овој слици.

Поред говора, можемо се споразумети тако што ћемо нешто да нацртамо, одглумимо (да користимо израз лица), или уз помоћ звука.

Покушај да својим другарима одглумиш неки догађај који ти се десио на путу до школе.

Труди се да што мање користиш речи.

Многе приче могу да се испричају без речи.

Уколико си у могућности, можеш уз помоћ одрасле особе да скенираш овај код и завириш у свет пантомиме.

Постоје филмови који су снимљени без звука. У њима глумци само покретима лица и тела причају приче и показују осећања. Такви филмови зову се неми филмови.

Чарли Чаплин је најпознатији глумац из времена немих филмова.

Уколико си у могућности, можеш уз помоћ одрасле особе да скенираш овај код и погледаш један његов филм.

Постоје људи који не могу да се споразумевају говором. Они користе посебан знаковни језик.

Погледај како изгледа азбука приказана знаковним језиком.

